

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

zo 6. februára 2019*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Súdna spolupráca v občianskych veciach – Súdna právomoc a výkon rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach – Nariadenia (ES) č. 44/2001 a (ES) č. 1346/2000 – Príslušné pôsobnosti – Konkurz vyhlásený v prípade súdneho exekútora – Žaloba podaná správcom konkurznej podstaty povereným správou a likvidáciou spoločnosti, na ktorú bol vyhlásený konkurz“

Vo veci C-535/17,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd, Holandsko) z 8. septembra 2017 a doručený Súdnemu dvoru 11. septembra 2017, ktorý súvisí s konaním:

NK, správca konkurznej podstaty PI Gerechtsdeurwaarderskantoor BV a PI,

proti

BNP Paribas Fortis NV,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: podpredsedníčka Súdneho dvora R. Silva de Lapuerta (spravodajkyňa), vykonávajúca funkciu predsedníčky prvej komory, sudcovia A. Arabadžiev, E. Regan, C. G. Fernlund a S. Rodin,

generálny advokát: M. Bobek,

tajomník: R. Schiano, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 5. júla 2018,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- NK, konkurzný správca PI Gerechtsdeurwaarderskantoor BV a PI, v zastúpení: B. I. Kraaijpoel, T. V. J. Bil, P. M. Veder a R. J. M. C. Rosbeek, advocaten,
- BNP Paribas Fortis NV, v zastúpení: F. E. Vermeulen a R. J. van Galen, advocaten,
- portugalská vláda, v zastúpení: L. Inez Fernandes, M. Figueiredo a P. Lacerda, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: R. Troosters a M. Heller, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: holandčina.

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 18. októbra 2018,
vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 1 ods. 2 písm. b) nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42), článku 4 ods. 1 a článku 13 nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní (Ú. v. ES L 160, 2000, s. 1; Mim. vyd. 19/001, s. 191), ako aj článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 z 11. júla 2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (Rím II) (Ú. v. EÚ L 199, 2007, s. 40).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi NK, správcom konkurznej podstaty PI Gerechtsdeurwaarderskantoor BV a PI (ďalej len „správca“), a BNP Paribas Fortis NV (ďalej len „banka Fortis“) vo veci vymáhania sumy, ktorú neoprávnene previedol jeden z konkurzných dlžníkov na účet vedený v banke Fortis v Belgicku, zo strany správcu v rámci konkurzného konania začatého v Holandsku.

Právny rámec

Nariadenie č. 1346/2000

- 3 Odôvodnenia 4, 6, 7 a 23 nariadenia č. 1346/2000 stanovujú:
 - „(4) Na riadne fungovanie vnútorného trhu je nevyhnutné zabrániť podnetom, ktoré by zúčastnené strany viedli k tomu, aby majetok alebo súdne konania prenášali z jedného členského štátu do druhého v snahe získať výhodnejšie právne postavenie (dohadovanie o súdnej príslušnosti).
...
(6) V súlade so zásadou proporcionality by sa toto nariadenie malo obmedziť na ustanovenia o súdnej právomoci na začatie konkurzného konania a na rozsudky, ktoré sú vynesené priamo na základe konkurzného konania a ktoré sú s takýmto konaním úzko späté. Okrem toho by toto nariadenie malo obsahovať ustanovenia o uznávaní takých rozsudkov a o príslušnom práve, ktoré tiež spĺňajú túto zásadu.
(7) Konkurzné konania týkajúce sa likvidácie platobne neschopných spoločností a iných právnických osôb, súdnych zmierov, vyrovnaní a podobných konaní sú vylúčené z rozsahu Bruselského dohovoru [z 27. septembra 1968 o súdnej právomoci a výkone rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach – *neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 299, 1972, s. 32), zmeneného dohovorom z 29. novembra 1996 o pristúpení Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédskeho kráľovstva (Ú. v. ES C 15, 1997, s. 1)].
...
(23) Toto nariadenie, pokiaľ ide o otázky, na ktoré sa vzťahuje, by malo stanoviť jednotné kolízne normy, ktoré v rozsahu svojej platnosti nahrádzajú vnútroštátne pravidlá medzinárodného práva súkromného. Ak nie je stanovené inak, platí právny predpis členského štátu, ktorý konanie začal (*lex concursus*). Táto kolízna norma by mala platiť tak pre hlavné konanie, ako aj miestne

konania; *lex concursus* určuje všetky účinky konkurzného konania, procesné aj hmotné, na dotknuté osoby a právne vzťahy. Určuje všetky podmienky začatia, vedenia a uzavretia konkurzného konania.“

4 Článok 3 ods. 1 tohto nariadenia znie:

„Právomoc na začatie konkurzných konaní majú sudy členského štátu, na ktorého území sa nachádza centrum hlavných záujmov dlžníka. Pri obchodných spoločnostiach a u právnických osôb sa v prípade neprítomnosti dôkazu o opaku za centrum hlavných záujmov považuje miesto, kde majú svoje registrované sídlo.“

5 Článok 4 uvedeného nariadenia stanovuje:

„1. Ak v tomto nariadení nie je stanovené inak, konkurzné konania a ich účinky sa riadia právom členského štátu, na území ktorého sa toto konanie začne; tento štát sa ďalej označuje ako ‚štát, v ktorom sa konanie začne‘

2. Právo štátu, v ktorom sa konanie začne, stanoví podmienky začatia takéhoto konania, jeho vedenie a uzavretie. Stanoví najmä:

...

c) právomoci dlžníka a likvidátora;

...

e) účinky konkurzného konania na existujúce zmluvné vzťahy dlžníka

f) účinky konkurzného konania na konania iniciované jednotlivými veriteľmi, s výnimkou ešte neuzavretých súdnych procesov [prebiehajúcich súdnych konaní – *neoficiálny preklad*];

...

h) pravidlá prihlasovania, overovania a schvaľovania pohľadávok;

...

m) pravidlá týkajúce sa neplatnosti, odporovateľnosti a nevymáhateľnosti právnych úkonov, ktoré poškodzujú všetkých veriteľov.“

6 Podľa článku 13 toho istého nariadenia:

„Článok 4 ods. 2 písm. m) sa neuplatňuje v prípade, že osoba, ktorá mala úžitok z úkonu, ktorý poškodil všetkých veriteľov, dokáže, že:

– uvedený úkon podlieha právu iného členského štátu, ako je členský štát, v ktorom sa konanie začalo, a že

– toto právo neposkytuje žiadne prostriedky na odporovanie tohto úkonu v danom prípade.“

Nariadenie č. 44/2001

7 Článok 1 nariadenia č. 44/2001, ktorý vymedzuje pôsobnosť tohto nariadenia, znie:

„1. Toto nariadenie sa uplatní v občianskych a obchodných veciach bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu. Neuplatní sa najmä na daňové, colné a správne veci.

2. Nariadenie sa neuplatní na

- a) osobný stav a právnu spôsobilosť fyzických osôb, majetkové práva vyplývajúce z manželského zväzku, dedenia zo závetu alebo zo zákona;
- b) konkurz, konania týkajúce sa vyrovnania zadlžených obchodných spoločností alebo iných právnických osôb a podobné konania;
- c) sociálne zabezpečenie;
- d) rozhodcovské konanie.

...“

Nariadenie č. 864/2007

8 Článok 17 nariadenia č. 864/2007 stanovuje:

„Pri hodnotení správania sa osoby, o ktorej sa tvrdí, že je zodpovedná, sa musí brať ohľad ako na skutkovú okolnosť, a pokiaľ je to vhodné, na pravidlá bezpečnosti, ktoré boli účinné v mieste a v čase, keď nastala skutočnosť, ktorá spôsobila vznik zodpovednosti.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 9 PI vykonával od roku 2002 až do okamihu, keď bol v decembri 2008 zbavený úradu, činnosť súdneho exekútora. Na účely výkonu činnosti súdneho exekútora bol PI majiteľom bežného účtu vedeného v banke Fortis v Belgicku. Na tento účet mali vykonávať platby osoby, od ktorých vymáhal zaplatenie ich dlhov.
- 10 PI založil v roku 2006 PI Gerechtsdeurwaarderskantoor BV (ďalej len „PI.BV“), spoločnosť podľa holandského práva, ktorej bol jediným spoločníkom, ako aj konateľom. Predmetom činnosti tejto spoločnosti bol výkon činnosti súdneho exekútora PI, ktorý do spoločnosti PI.BV vložil majetok exekútorského úradu vrátane bežného účtu otvoreného v banke Fortis. PI.BV bola tiež majiteľkou trustového účtu otvoreného v inej banke so sídlom v Holandsku, na ktorom boli uložené finančné prostriedky pochádzajúce od približne 200 zákazníkov exekútorského úradu.
- 11 V období od 23. do 26. septembra 2008 PI previedol elektronickými bankovými prevodmi sumu v celkovej výške 550 000 eur z tohto trustového účtu na účet v banke Fortis. O niekoľko dní neskôr, v období od 1. do 3. októbra 2008, PI vybral v hotovosti sumu vo výške 550 000 eur z bežného účtu v banke Fortis. Toto konanie bolo kvalifikované ako sprenevera finančných prostriedkov a PI bol z tohto dôvodu odsúdený na trest odňatia slobody.
- 12 Dňa 23. júna 2009 bol vyhlásený konkurz na PI.BV a následne 2. marca 2010 aj na osobu PI.

- 13 V rámci týchto konkurzných konaní podal správca žalobu na rechtbank Maastricht (súd v Maastrichte, Holandsko), ktorou sa domáhal toho, aby bola banke Fortis uložená povinnosť zaplatiť sumu vo výške 550 000 eur. Na podporu svojej žaloby správca tvrdil, že banke Fortis vznikla zodpovednosť voči veriteľom PI.BV a PI tím, že bez výhrad a v rozpore so svojimi zákonnými povinnosťami spolupracovala pri výberoch hotovosti, ktoré vykonával PI, čím bola veriteľom v oboch konkurzných konaniach spôsobená škoda.
- 14 Rechtbank Maastricht (súd v Maastrichte) vyhlásil, že má právomoc rozhodovať o žalobe správcu. Toto rozhodnutie potvrdil Gerechtshof 's-Hertogenbosch (Odvolací súd 's-Hertogenbosch, Holandsko) medzitýmnym rozsudkom zo 4. júna 2013 z dôvodu, že žaloba správcu vyplýva z konkurzu PI a PI BV, a teda patrí do pôsobnosti nariadenia č. 1346/2000.
- 15 V tomto kontexte rechtbank Maastricht (súd v Maastrichte) rozsudkom vo veci samej uložil banke Fortis povinnosť zaplatiť sumu vo výške 550 000 eur z titulu náhrady škody spôsobenej veriteľom.
- 16 V odvolacom konaní Gerechtshof 's-Hertogenbosch (Odvolací súd 's-Hertogenbosch) vydal 16. februára 2016 medzitýmny rozsudok, v ktorom vyjadril názor, že keďže o právomoci holandských súdov už bolo rozhodnuté jeho medzitýmnym rozsudkom zo 4. júna 2013, nemôže o tejto otázke v zásade rozhodovať opäť. Gerechtshof 's-Hertogenbosch (Odvolací súd 's-Hertogenbosch) však v tomto medzitýmnom rozsudku zo 16. februára 2016 uviedol, že z rozsudkov Súdneho dvora zo 4. septembra 2014, Nickel & Goeldner Spedition (C-157/13, EU:C:2014:2145), a z 11. júna 2015, Comité d'entreprise de Nortel Networks a i. (C-649/13, EU:C:2015:384), vyplýva, že tvrdenia banky Fortis, podľa ktorých je rozhodnutie o právomoci holandských súdov uvedené v medzitýmnom rozsudku zo 4. júna 2013 nesprávne, sú *a priori* dôvodné, takže v tejto súvislosti povolil podanie kasačného opravného prostriedku.
- 17 Okrem toho sa Gerechtshof 's-Hertogenbosch (Odvolací súd 's-Hertogenbosch) domnieval, že žaloba, ktorú podal správca voči banke Fortis, je žalobou označovanou ako „Peeters/Gatzenova“ žaloba, ktorej princíp stanovil Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd, Holandsko) v rozsudku zo 14. januára 1983. Na základe takejto *Peeters/Gatzenovej* žaloby môže správca za určitých okolností podať žalobu na náhradu škody založenú na deliktuálnej a kvázideliktuálnej zodpovednosti voči tretej osobe, ktorá sa podieľala na vzniku škody spôsobenej všetkým veriteľom, aj keby takúto žalobu nemohol podať samotný dlžník v konkurznom konaní. Podľa tejto judikatúry sa výnos z takejto žaloby, ktorú podal správca v záujme všetkých veriteľov, zahrnie do konkurznej podstaty.
- 18 Správca podal na vnútroštátny súd Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd, Holandsko) odvolanie proti rozsudku Gerechtshof 's-Hertogenbosch (Odvolací súd 's-Hertogenbosch) zo 16. februára 2016. Banka Fortis zasa podala vzájomné odvolanie proti tomu istému rozsudku, v ktorom namietala proti tomu, že Gerechtshof 's-Hertogenbosch (Odvolací súd 's-Hertogenbosch) okrem iného vyhlásil, že má právomoc na základe nariadenia č. 1346/2000 na konanie vo veci žaloby podanej správcu.
- 19 Vnútroštátny súd sa domnieva, že existujú dôvodné pochybnosti, pokiaľ ide o to, či sa má žaloba nazývaná *Peeters/Gatzen* považovať za žalobu, na ktorú sa vzťahujú iba osobitné pravidlá konkurzného konania, takže z tohto dôvodu nepatrí do pôsobnosti nariadenia č. 44/2001.
- 20 Vnútroštátny súd vyjadril takisto pochybnosti, pokiaľ ide o to, či kvalifikovanie žaloby v rámci skúmania súdnej právomoci je vždy rozhodujúce s cieľom identifikácie zákona, ktorý sa na ňu vzťahuje, keďže podľa článku 4 nariadenia č. 1346/2000 existuje vždy väzba medzi právomocou a uplatniteľným zákonom.
- 21 Nakoniec, ak je právom uplatniteľným na meritum veci a v dôsledku toho na žalobu nazývanú *Peeters/Gatzen* holandské právo, vnútroštátny súd sa pýta, či v takej situácii na posúdenie protiprávnej povahy určitého aktu treba aj tak zohľadniť analogicky s článkom 17 nariadenia č. 864/2007, v spojení

s článkom 13 nariadenia č. 1346/2000, pravidlá týkajúce sa bezpečnosti a správania, ktoré platia v mieste, kde údajne došlo k skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody, akými sú pravidlá správania uložené bankám vo finančnej oblasti.

22 Za týchto podmienok Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd v Holandsku) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Patrí žaloba o náhradu škody, ktorú podal správca proti tretej osobe na základe poverenia správou a likvidáciou konkurznej podstaty v mene všetkých veriteľov konkurzného dlžníka, ktoré mu vyplýva z § 68 ods. 1 zákona o konkurze, pretože takáto tretia osoba konala voči veriteľom protiprávne, pričom výnos z tejto žaloby sa v prípade úspechu stane súčasťou konkurznej podstaty, do pôsobnosti výnimky upravenej v článku 1 ods. 2 písm. b) nariadenia [č. 44/2001]?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku a ak predmetná žaloba patrí do pôsobnosti nariadenia [č. 1346/2000], riadi sa v takom prípade táto žaloba podľa článku 4 ods. 1 uvedeného nariadenia, čo sa týka jednak oprávnenia správcu podať žalobu a jednak uplatniteľného hmotného práva, právom členského štátu, v ktorom sa toto konkurzné konanie začalo?

3. V prípade kladnej odpovede na druhú otázku, musia súdy členského štátu, v ktorom sa konkurzné konanie začalo, prípadne analogicky, zohľadniť:

a) ustanovenia článku 13 nariadenia [č. 1346/2000] v tom zmysle, že žalovaný účastník konania sa môže brániť proti žalobe správcu podanej v prospech všetkých veriteľov tým, že preukáže, že jeho správanie posudzované podľa práva, ktorým by sa riadila žaloba, keby ju nepodal správca, ale jednotlivý veriteľ z dôvodu protiprávneho konania, neodôvodňuje jeho zodpovednosť;

b) ustanovenia článku 17 nariadenia [č. 864/2007], v spojení s článkom 13 nariadenia [č. 1346/2000], t. j. bezpečnostné predpisy a predpisy správania sa platné v mieste, kde údajne došlo k skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody, akými sú napríklad finančné pravidlá správania sa platné pre banky?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

23 Vnútroštátny súd sa svojou prvou otázkou v podstate pýta, či sa majú článok 1 ods. 1 a článok 1 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 44/2001 vykladať v tom zmysle, že taká žaloba, o akú ide vo veci samej, ktorej predmetom je návrh na náhradu škody, založený na deliktuálnej a kvázideliktuálnej zodpovednosti, ktorý podal správca v rámci konkurzného konania a ktorej výnos sa v prípade úspechu zahrnie do konkurznej podstaty, patrí pod pojem „občianske a obchodné veci“ v zmysle odseku 1 tohto ustanovenia, a preto patrí do vecnej pôsobnosti uvedeného nariadenia.

24 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Súdny dvor na základe najmä prípravných prác týkajúcich sa Dohovoru z 27. septembra 1968 o právomoci a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „Bruselský dohovor“), čo je text, ktorý bol nahradený nariadením č. 44/2001, rozhodol, že toto posledné uvedené nariadenie a nariadenie č. 1346/2000 sa majú vykladať takým spôsobom, aby nedochádzalo k akémukoľvek prekryvaniu právnych noriem, ktoré tieto texty stanovujú, a k akémukoľvek právnemu vákuu. Na žaloby, ktoré sú podľa článku 1 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 44/2001 vylúčené z pôsobnosti tohto nariadenia, keďže patria medzi „konkurzné konania, konania týkajúce sa vyrovnania zadlžených obchodných spoločností alebo iných právnických osôb a podobné konania“, sa vzťahuje pôsobnosť nariadenia č. 1346/2000. Naproti tomu žaloby, ktoré nepatria do pôsobnosti článku 3 ods. 1 nariadenia č. 1346/2000, patria do pôsobnosti nariadenia č. 44/2001 (rozsudok z 9. novembra 2017, Tünkers France a Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, bod 17).

- 25 Súdny dvor takisto zdôraznil, že úmyslom normotvorcu Únie bolo, ako sa okrem iného uvádza v odôvodnení 7 nariadenia č. 44/2001, prikloniť sa k širokej koncepcii pojmu „občianske a obchodné veci“, ktorý sa nachádza v článku 1 ods. 1 tohto nariadenia, a v dôsledku toho k jeho širokej pôsobnosti. Na druhej strane by pôsobnosť nariadenia č. 1346/2000 v súlade s jeho odôvodnením 6 nemala byť predmetom širokého výkladu (rozsudok z 9. novembra 2017, Tünkers France a Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, bod 18).
- 26 Súdny dvor rozhodol, že iba žaloby, ktoré vyplývajú priamo z konkurzného konania a ktoré s ním úzko súvisia, sú vylúčené z pôsobnosti Bruselského dohovoru a následne nariadenia č. 44/2001 (pozri v tomto zmysle rozsudky z 22. februára 1979, Gourdain, 133/78, EU:C:1979:49, bod 4, ako aj z 19. apríla 2012, F-TEX, C-213/10, EU:C:2012:215, body 22 a 24). V dôsledku toho iba takto vymedzené žaloby patria do pôsobnosti nariadenia č. 1346/2000 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. novembra 2017, Tünkers France a Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, bod 19 a citovaná judikatúra).
- 27 Okrem toho to je to isté kritérium, tak ako ho vymedzila judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa výkladu Bruselského dohovoru, ktoré bolo prevzaté v odôvodnení 6 nariadenia č. 1346/2000 na účely vymedzenia predmetu tohto posledného uvedeného nariadenia a ktoré bolo potvrdené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/848 z 20. mája 2015 o insolvenčnom konaní (Ú. v. EÚ L 141, 2015, s. 19), ktoré nie je uplatniteľné z dôvodu *ratione temporis* na túto vec, v ktorého článku 6 sa stanovuje, že súdy členského štátu, na ktorého území začalo konkurzné konanie, majú právomoc na prejednanie žalôb, ktoré priamo vyplývajú z konkurzného konania a úzko s ním súvisia.
- 28 Rozhodujúcim kritériom, ktoré Súdny dvor použil na stanovenie oblasti, do ktorej patrí určitá žaloba, totiž nie je procesný kontext, do ktorého táto žaloba patrí, ale jej právny základ. Podľa tohto prístupu treba zistiť, či právo alebo povinnosť, ktoré sú základom pre žalobu, vyplývajú zo všeobecných pravidiel občianskeho a obchodného práva alebo z odchyľujúcich sa pravidiel, osobitných pre konkurzné konanie (rozsudky zo 4. septembra 2014, Nickel & Goeldner Spedition, C-157/13, EU:C:2014:2145, bod 27; z 9. novembra 2017, Tünkers France a Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, bod 22, ako aj z 20. decembra 2017, Valach a i., C-649/16, EU:C:2017:986, bod 29).
- 29 Skutočnosť, že po začatí konkurzného konania podá žalobu správca konkurznej podstaty vymenovaný v rámci tohto konania a že tento správca koná v záujme veriteľov, totiž nemení podstatne jej povahu, ktorá je nezávislá od konkurzného konania a meritórne naďalej podlieha tým istým všeobecným právnym predpisom (pozri analogicky rozsudky z 10. septembra 2009, German Graphics Graphische Maschinen, C-292/08, EU:C:2009:544, body 31 a 33, ako aj zo 4. septembra 2014, Nickel & Goeldner Spedition, C-157/13, EU:C:2014:2145, bod 29).
- 30 Na druhej strane podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora pri rozhodnutí, či sa uplatní dôvod na vylúčenie uvedený v článku 1 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 44/2001, je určujúca intenzita vzťahu existujúceho medzi súdnou žalobou a konkurzným konaním (rozsudok z 9. novembra 2017, Tünkers France a Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, bod 28 a citovaná judikatúra).
- 31 V predmetnom prípade v prvom rade z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že žalobu nazývanú *Peeters/Gatzen*, ktorá bola po prvýkrát vyhlásená za prípustnú v judikatúre Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd, Holandsko) rozsudkom zo 14. januára 1983, môže podať správca konkurznej podstaty v záujme všetkých veriteľov v rámci svojho všeobecného poslania, ktorý uznáva príslušná vnútroštátna právna úprava a ktorým je správa a likvidácia konkurznej podstaty. Ďalej výnos vyplývajúci z tejto žaloby v prípade, že sa žalobe vyhovie, patrí do konkurznej podstaty v prospech všetkých veriteľov a rozdeľuje sa podľa pravidiel plánu likvidácie. Okrem toho na účely rozhodnutia o takejto žalobe podanej počas priebehu konkurzného konania jednak nie je potrebné skúmať

individuálne postavenie každého z dotknutých veriteľov a jednak tretia osoba, proti ktorej smeruje žaloba, nemôže voči správcovi uplatňovať obranné dôvody, ktoré by inak mala k dispozícii proti každému z veriteľov individuálne.

- 32 Treba však konštatovať, že všetky charakteristiky žaloby nazývanej *Peeters/Gatzen*, uvedené v predchádzajúcom bode, sú súčasťou procesného kontextu, do ktorého patrí táto žaloba. Ak je totiž taká žaloba podaná v priebehu konkurzného konania, je správca tým, kto ju podáva v záujme všetkých veriteľov, a to v rámci svojho poslania spravovať a speňažiť konkurznú podstatu v súlade s príslušnou vnútroštátnou právnou úpravou, a v dôsledku toho výnos žaloby bude zahrnutý do konkurznej podstaty.
- 33 Ďalej podľa prvkov vyplývajúcich zo spisu predloženého Súdneho dvoru je žaloba podaná správcom proti banke Fortis žalobou založenou na deliktuálnej alebo kvázideliktuálnej zodpovednosti. Účelom takejto žaloby je teda to, aby banka Fortis bola odsúdená na základe údajného porušenia svojich povinností v oblasti dohľadu, ktoré ju mali viesť k tomu, aby odmietla výbery v hotovosti, ktoré vykonal PI vo výške 550 000 eur, ktoré sú podľa správcu dôvodom škody spôsobenej veriteľom.
- 34 Preto na základe týchto prvkov sa takáto žaloba javí ako založená na všeobecných pravidlách občianskeho a obchodného práva a nie na odchyľujúcich sa pravidlách, ktoré sú osobitné pre konkurzné konanie.
- 35 Nakoniec, aj keď je vo veci samej existencia väzby s konkurzným konaním nesporná, keďže ide o žalobu podanú správcom konkurznej podstaty v záujme veriteľov, nič to nemení na tom, že ako vyplýva zo spisu predloženého Súdneho dvoru, takúto žalobu môžu podať veritelia samostatne, či už pred konkurzným konaním, počas neho, alebo po ňom.
- 36 Za týchto podmienok, a ako uviedol generálny advokát v bode 68 svojich návrhov, takú žalobu, o akú ide vo veci samej, ktorú na jednej strane môže podať samotný veriteľ, takže nepatrí pod výlučnú právomoc správcu, a ktorá je na druhej strane nezávislá od začatia konkurzného konania, nemožno považovať za priamy a neoddeliteľný dôsledok takéhoto postupu.
- 37 Preto sa treba domnievať, že takáto žaloba je založená nie na odchyľujúcich sa pravidlách, osobitných pre konkurzné konania, ale naopak na všeobecných pravidlách občianskeho a obchodného práva, a v dôsledku toho nie je vylúčená z pôsobnosti nariadenia č. 44/2001.
- 38 Vzhľadom na tieto úvahy treba na prvú prejudiciálnu otázku odpovedať tak, že článok 1 ods. 1 a článok 1 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 44/2001 sa majú vykladať v tom zmysle, že taká žaloba, o akú ide vo veci samej, ktorej predmetom je návrh na náhradu škody založený na deliktuálnej a kvázideliktuálnej zodpovednosti, ktorý podal správca v rámci konkurzného konania a ktorej výnos sa v prípade úspechu zahrnie do konkurznej podstaty, patrí pod pojem „občianske a obchodné veci“ v zmysle odseku 1 tohto ustanovenia, a preto patrí do vecnej pôsobnosti uvedeného nariadenia.

O druhej a tretej otázke

- 39 Keďže druhá a tretia otázka boli položené iba pre prípad, že by Súdny dvor rozhodol, že taká žaloba, o akú ide vo veci samej, patrí pod výnimku stanovenú v článku 1 ods. 2 písm. b) nariadenia č. 44/2001, netreba odpovedať na tieto otázky.

O trovách

- 40 Vzhľadom na to, že konanie má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Článok 1 ods. 1 a článok 1 ods. 2 písm. b) nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach sa má vykladať v tom zmysle, že taká žaloba, o akú ide vo veci samej, ktorej predmetom je návrh na náhradu škody založený na deliktuálnej a kvázideliktuálnej zodpovednosti, ktorý podal správca v rámci konkurzného konania a ktorej výnos sa v prípade úspechu zahrnie do konkurznej podstaty, patrí pod pojem „občianske a obchodné veci“ v zmysle odseku 1 tohto ustanovenia, a preto patrí do vecnej pôsobnosti uvedeného nariadenia.

Podpisy